

דַּרְשֵׁי קַרְבָּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת תזריע, תשפ"ד

זכר ונקבה – משפיע ומקבל

"אישה כי תזריע וילדה זכר, ואם נקבה תלד." כתוב בעל הטורים: 'זכר' בגימטריה ברכה, 'נקבה' בגימטריה קללה. טוב שאין פה עזרת נשים. אבל מה לעשות, זה כתוב. מה אני יכול לעשות? כתוב בעל הטורים: לא, בעל הטורים אצלנו, בבעל הטורים בחומש בראשית על הפסוק 'זכר ונקבה בראם'. לא יכול, נכון, לא יכול להיות, תשמע, לא יכול להיות. מה היינו עושים בלי נשים? מה, זה לא יכול להיות.

טוב, בחז"ל זכר ונקבה זה לא בן ובת. חז"ל, זה לא המושג שלנו. זכר ונקבה זה משהו אחר. זכר זה מי שמשפיע, מי שנותן לאחרים, מי שמשפיע הוא נקרא בגדר זכר. נקבה זה מי שמקבל, מי שמקבל הוא נקרא נקבה. ולכן הגמרא בסוף מסכת קידושין אומרת: "אשרי מי שבניו זכרים, אוי לו למי שבניו נקבות". מה הפירוש? אשריו למי שבניו משפיעים בעולם, הם זכרים, משפיעים בעולם. אוי לו למי שבניו יודעים רק לקבל. זה אסון, זה קללה. באמת, בן אדם שיועד רק לקבל, קללה.

ולכן כל הזמן בתפילות שמתפללים על הילדים, מה אומרים? 'ריבונו של עולם, תזכה אותנו לבנים זכרים'. אם זה בנים אז בטוח הוא זכר? לא! בנים, זה הכוונה בנים שישפיעו בעולם, לא סתם בנים.

"זכר ונקבה בראם", גם גדול עולם הוא גם זכר וגם נקבה. ניקח את הרב עובדיה. הרב עובדיה הוא בן אדם שהשפיע בעולם בצורה שאין בעולם מי שיכול לעשות מה שהוא עשה. ועם כל זה הוא צריך את הכלה שלו שתכין לו ארוחת בוקר. בלי זה הוא לא יכול להסתדר. אם הוא יצטרך עכשיו הוא לעצמו להכין את ארוחת בוקר, אז הוא לא ילמד. יוצא שהוא גם זכר וגם נקבה, זכר ונקבה בראם.

עכשיו, פה מתחילה השאלה. אלוקים אין לו דמות ואין לו דמות הגוף. אז אני לא יודע איך הוא נראה. אז למה אני אומר "ברוך אתה"? אולי "ברוכה את"? מי אמר לך שלא טוב להגיד דבר כזה? מאיפה אתה יודע? אין פה אין שום דמות הגוף. לא, באו חז"ל ללמד אותך, לא, זה לא קשור לגוף. אלוקים הוא רק משפיע. כיוון שאלוקים רק משפיע, הוא זכר, לכן "ברוך אתה". ולא אומרים "ברוכה את", כי אלוקים הוא רק נותן.

אז באמת, בורא עולם כולו זכר כביכול. למה? כי אלוקים הוא רק משפיע לאחרים. הוא לא לוקח כלום. אתה גם לא יכול לתת לו כלום, גם כן. הוא רק נותן לאחרים.

כשבן אדם נהיה "זכר" והקב"ה כביכול "נקבה"

יש מציאות שבן אדם יהיה משפיע לאלוקים ואלוקים יקבל, שהבן אדם יהיה זכר ואלוקים יהיה נקבה שמקבל. איך? יש כזה מציאות בעולם.

היה איזה יהודי אחד שבא לחבר שלו, איזה עשיר אחד הגיע לעשיר גדול מאוד. אומר לו שהוא צריך הלוואה 400,000 שקל. אומר לו הבן אדם, בשמחה גדולה, תביא לי ערבים. אומר לו, אם אני אביא לך ערבים, יתפרסם הדבר שאני זקוק לכסף, ואז הוא לפני פשיטת רגל, אולי פה ישמעו עליי ואני יכול ליפול לגמרי. אני לא יכול להביא לך ערבים. אמר לו, בן אדם, אם אין ערבים, איך אני אביא לך כסף? אומר לו, בן אדם, תשמע, יש לי רעיון. תגידי, אלוקים מתאים לך שיהא ערב או לא? אומר לו הגביר, מתאים לי שאלוקים יהיה ערב. אומר לו, אז אלוקים ערב. אומר לו, מסכים.

עשו שטר חוב. עשו באמת שטר חוב. כתבו: הלווה, המלווה, לקח 400,000 שקל, הכל כתוב, וערב על ההלוואה הקדוש ברוך הוא. קודשא בריך הוא ערב על ההלוואה. חתמו. הסיפור הזה היה לפני 16 שנים, בשנת השמיטה שלוש פעמים אחרונה.

אם בן אדם מחתים לך את האלוקים, זאת אומרת שהוא סומך על הערב. הוא סומך על הערב שהערב ישלם. הגיע הזמן לפירעון, הוא מתקשר אליי, הוא אפילו לא עונה לו. לא שהוא עונה, תשמע, שבוע הבא. הוא לא עונה. עוד שבוע מתקשר, שבועיים, שלושה, חודש, לא עונה הבן אדם. אדם לא עונה, מה זה אומר? תשכח מהכסף. זה מה שאומר.

אחר כך הוא אומר לעצמו, למה אשכח? יש פה ערב. מה, יש פה ערב שחתם פה. אומר, עמדתי בתפילה, אמרתי: 'ריבונו של עולם, אני הלוויתי לבן אדם לפני כמה חודשים כסף ואתה היית ערב על ההלוואה. אני כסף לא צריך, יש לי בת בגיל 30, אני צריך שידוך. אני מוחל על החוב, אבל בתנאי אחד, כיוון שאתה ערב, אני צריך שידוך לבת שלי בת 30'. שלושה שבועות, התאסרה. הערב פרע את החוב.

טוב, עבר חודשיים, הגיע הבן אדם, אומר לו: "באתי להחזיר לך את הכסף". אומר לו: "לא, הערב כבר פרע את החוב". אומר לו: "איזה ערב?" מה אתה עושה צחוק? מה? מה ערב? איזה ערב? סיפר לו את הסיפור. אני הייתי צריך שידוך, ותוך שלושה שבועות הגיע השידוך. אומר: "תשמע, זה סגולות ועניינים. מה זה קשור לכסף? אני חייב לך כסף." אומר לו: "תשמע, אני לא גובה פעמיים. הבעל חוב כבר פרע את החוב שלו. אני לא גובה פעמיים."

נו, מה עושים עכשיו? הלכו לרבה של קרית ספר, אני חושב שקוראים לו הרב ישראל זיכרמן, כן, קיצור, באו אליי, סיפרו את הסיפור. אמר להם הרב: "נו, מה השאלה? הלכה בשולחן ערוך, מה זה, פשוט. אם הערב ישלם, אז הבן אדם צריך לשלם לערב." אומר לו: "כן, אבל מה המספר חשבון של אלוקים?"

אמר לו: "אתה צודק, מה המספר חשבון של אלוקים? תראה, אלוקים הבטיח שהוא דואג לשומרי שמיטה. אז אתה את הכסף הזה תתרום אותו לקרן השביעית. למה? כי בעל הבית, הערב שלך, הבטיח שהוא צריך לתת כסף לאלו ששומרי שמיטה, אז יש מי שידא להם. אז אתה צריך לתת את הכסף כדי שיהיה יותר שומרי שמיטה."

"מלווה ה' חונן דל"

אז יש בן אדם שיכול לתת לקדוש ברוך הוא. חז"ל אומרים כתוב: "מלווה ה' חונן דל". אתה רוצה להיות מלווה לקדוש ברוך הוא? אתה יכול להיות זכר ואלוקים יהיה נקבה. מה? יש דבר כזה שאתה משפיע לבורא עולם? יש דבר כזה. מי? מי שחונן דל. אם אתה נותן לשני, אתה מרחם על הדלים, אתה מלווה לה'.

אבל יותר גבוה מזה אפילו. אתם יודעים, "עבד לווה לאיש מלווה". כשאתה חונן דל, כביכול הקדוש ברוך הוא אפילו כמו העבד שלך כביכול, עד כדי כך. מה זה חונן דל? וואי, בן אדם כמה יכול לזכות, כמה בן אדם יכול לזכות להיות זכר, להשפיע בבריאה.

כל זה בתוך הפסוק שלנו: "אישה כי תזריע וילדה זכר." אישה זה עם ישראל. כי תזריע, איך בחז"ל קוראים לצדקות? "זורע צדקות". "זורע". "אישה כי תזריע", אם אתה נותן צדקות, "וילדה זכר", אתה מתנהג להיות זכר, והאלוקים נהיה נקבה. פלא פלאים.

היחס לזולת – "חונן דל" בתוך הבית

אבל בשבילנו, מה שמוטל עלינו לעשות? יש הרבה אנשים דלים, לא צריכים את הכסף שלך, לא צריכים. אנשים מחפשים משהו שיתייחס אליהם מאוד. כשבן אדם נותן לשני כסף, מה מצפה הנותן? שיתייחס אליו. "הבאתי לך כסף, תגידי לי תודה רבה." אם תגידי לו "ממש הצלת אותי, הייתי ממש דחוק והצללת אותי", הנותן מרגיש יותר טוב. אני אמרתי לו מילה טובה, אני כביכול יותר משפיע עליו. למה? כי הוא מצפה ליחס.

יש גם הרבה אנשים דלים בתוך הבית. כמה אנשים בתוך הבית? כמה יש, אישה לפעמים עובדת בתוך הבית ומחכה רק למישהו שיתייחס. אל תעבוד, אבל כמה צריך רק להתייחס. תתייחס! אין לך דל יותר מזה.

לך לכל בן אדם בעולם, תשאל אותו, מה אתה מעדיף? לקבל כסף, או שמישהו יתייחס אליך? או שתקבל כסף ואף אחד לא יתייחס אליך? אנשים בוכים מזה.

סיפר איזה יהודי אחד, שהוא התארח באיזה מקום, הוא הגיע הביתה והוא בכה מאוד, ואשתו שואלת לו מה קרה. אומר: "הייתי בבית כנסת ואף אחד לא אמר לי שבת שלום. אף אחד." איך יכול דבר כזה? איך יכול להיות? ובן אדם מחפש, אף אחד באמת לא חייב לו כלום באמת, אבל כל בן אדם מאיתנו מחפש שמישהו יתייחס אליו קצת.

יחס, זה חונן דל. אתה יכול לזכות להיות מלווה ה'. ואנשים מזלזלים. אל תלך רחוק, אל תלך אליו הביתה. אל תיסע ל'הונולולו', בתוך הבית שלך כמה אתה יכול לזכות?

חומרות בפסח לעומת הארת פנים

ואנשים כביכול חושבים "אה, זה לא איזה חומרה גדולה", אבל אם אתה אוכל את המצות שזה נעשה אחרי חצות, ולא סתם חצות, חצות של רבנו תם, ואתה יודע, זה מים שלנו, זה לא סתם מים אתה יודע, ואיזה חומרות על גבי חומרות, אתה מרגיש כאילו וואו מה זה. עשייה יש מדרגות יותר גדולות. כל אחד מאיתנו חייב באמת לראות את עצמו, איך אני יכול יותר באמת להכניס את השכינה הביתה. תכניס את השכינה יותר הביתה. זה עצום. זה עצום. זה מה שמגן על עם ישראל. זה מה שנותן את הכוח שקודשא בריך הוא ישרה בתוכנו. זה מה שנותן את הכוח. לכן כל אחד מאיתנו, יתחזק בזה מאוד מאוד.

העבודה בפסח – השגחה פרטית

דבר שני. שאלו את הרב שטיינמן מה צריך לעשות בכל המושג של פסח. מה עושים? עוד מעט יגיע פסח, ותגידי לי, מה אני אמור לעשות בכל הפסח? הרב שטיינמן אמר: העבודה בפסח, מתחילת ליל הסדר עד סוף החג, העבודה שלנו להתבונן בהשגחה פרטית. שכל אחד מאיתנו מושגח בהשגחה פרטית.

אז לפני שנגיע להשגחה פרטית בפסח, בוא נתחיל מהיום. כמה ניסיונות יש בהשגחה פרטית. כמה ניסיונות יש? לא נגמרים.

המדרש על עקידת יצחק – ניסיון הדובי

אני את המדרש הזה אני מספר אותו כל פעם, ואני מספר אותו גם עכשיו. אתם מכירים אותו בעל פה, אבל אני חוזר אותו כדי אולי נתחזק ביחד. היה אברהם אבינו, ציווה לו בורא עולם את העקידה. איזה, זה מה שאנחנו אוכלים עד היום. מה שאוכלים עד היום זה עקידה. כל פעם שרוצים, פותחים את שערי הרצון להיפתח, זה עקידה. אין משהו אחר. עקידה, זה מה? אין יותר גדול.

השטן החליט, פה לא יהיה. הלך לאברהם אבינו. מה לא עשה לאברהם אבינו? לא עזר. לא עזר. אברהם אבינו היה אש. אמר, אני ילך ליצחק, בא ליצחק, אומר לו: "רבי יצחק, מה אתה חושב? שאבא שלך לוקח אותך לטיול? הוא לוקח לשחוט אותך." אומר לו: "על מנת כן אני הולך. מה חשבת? אני הולך על זה." "תשמע, אם אתה נשחט, אין עם ישראל, כי אלוקים הבטיח ממך יוצא עם ישראל." אמר לו: "על מנת כן אני הולך." אומר לו: "תשמע, אמא שלך, אתה בן יחיד, נולדת אחרי 90 שנה, אם אתה מת, אמא שלך מתה." "על מנת כן אני הולך."

פתאום השטן אומר לו: "תשמע, אם אתה מת, הדובי שאמא קנתה לך, ישמעאל יקח אותו! פה יצחק אבינו לא עמד. פה לא! "ויאמר אבי", "ויאמר אבי איה השה לעולה?" לא! עד פה! עד פה!

מה זה? נורמלי, נכון. במדרש לא כתוב דובי, לא כתוב דובי, אבל במדרש כתוב: "התכשיטים שאמא עשתה לך", זה הלשון המדויק, "תכשיטים שאמא עשתה לך, יקח אותם ישמעאל." יצחק אבינו פה לא עומד. לא עומד.

לא יכול להיות! תשמע, עם ישראל יימחק? זה בסדר, עובר את זה. אמא שלו תמות? גם עובר. ישחטו אותנו? גם עובר. נו, מה, הדובי? לא! זה לא! מה לא?

אומר האור יהל, כל אחד מאיתנו יכול לעשות מעשים ענקיים. שמה אתה לא נמדד. שמה זה לא המדידה שלך. המדידה שלך בדובי – במעשים הקטנים האלו, שם זה המדידה שלך.

יש לך השגחה פרטית או לא? כל אחד מספר, נכון, בעזה, בלבנון, שמה הכל מושגח. מה השאלה? מה שאלה בכלל? את זה אתה יודע. אבל השכן שלך קיבל קמחא דפסחא ואתה לא קיבלת? "איזה רשעים אלו! איזה רשעים! תגיד לי, חתיכת קמחא דפסחא!" כבר אין השגחה פרטית? כבר אין.

הרגו שם אתה יודע שם 200 אנשים? תשמע, זה מושגח, מה חשבת? מה, זה השגחה. ובן אדם נוסע באוטו, צריך להגיע, ופתאום איזה אוטו תקוע לו בכביש שמה, פתאום... אין השגחה פרטית. אה, במקומות הענקיים בן אדם מאמין.

פתאום יש השגחות. שהוא מגיע אליו הביתה, והוא נכנס הביתה, והוא שואל את אשתו: "תגידי, מה עשית היום?" אומרת: "לא, לא עשיתי כלום." תגידי, זה גם השגחה פרטית? או שזה אשתי, זה כבר לא? "זה אשתי, זה השגחה פרטית? איזה השגחה פרטית? בכלל זה לא השגחה פרטית! זה לא!" "זה הכל בגללה, וגם בגלל אמא שלה. ביחד זה הולך ככה."

העבודה שלנו, אל תתייחס, לא בעזה, לא מה שקורה שם בלבנון, ולא מה שקורה באיראן. זה לא העבודה שלנו. העבודה שלנו, יצחק אבינו מלמד אותנו: בדובי, שמה זה העבודה שלנו. שם זה השגחה פרטית. שם אתה נמדד, אם באמת אתה מאמין בהשגחה פרטית או לא מאמין בהשגחה פרטית. הבן אדם יכול לזכות לעלות למעלה למעלה, יכול גם ליפול למטה למטה.

למה צרעת דווקא אצל כהן – שורש לשון הרע בזלזול

ראיתי ששואלים: למה בנגע צרעת צריך ללכת לכהן? אם יש תלמיד חכם גדול שהוא לא כהן, לא יעזור. צריך ללכת לכהן דוקא. ואם הכהן עם הארץ, או שהכהן יהיה בגיל 13? אין בעיה, אפילו כהן שלא מבין כלום – מה שהוא יגיד קובע. רק אם הכהן הפשוט הזה יגיד "טוהר", אז הוא נטהר מהצרעת.

ההסבר בזה נפלא מאוד. בדרך כלל בן אדם שמדבר לשון הרע, זה נובע מזלזול. הרי למה דיברת לשון הרע? "אה, כי הוא לא שווה כלום." אם ככה... שאתה נוהג בזלזול, אז גם אתה תהיה תלוי דווקא בכהן, אפילו שהוא פשוט, שתלמד לא לזלזל בן אדם אחר אף פעם.

סיפור על כוחה של מילה – מוטי השותק

סיפר איזה יהודי אחד: חיתנתי שלושה ילדים, אין אין נכדים. ילד ראשון התחתן, אין ילדים. שני, שליש, בשידוך הרביעי מתקשר אליו איזה שדכן אחד ומציע לי איזה כלה לבן שלי. כלה, תשמע, היא קצת צולעת. אמרתי לו: "תגידי, אתה נורמלי? הבן שלי הוא אחד השפיצים שבישיבה." אומר לי: "כן, אבל אתה לא רואה? אתם בעלי מומים. אתה לא רואה? שלושה ילדים חיתנת, אין נכדים. מה זה אומר? אתה לא רואה? זה בעל מום. מה חשבת?"

סיפר האבא: הייתי שבור לגמרי. השדכן הזה אמר לי את זה, שבר אותי לגמרי. טוב, בסוף ברוך השם הבן שלי התחתן עם איזה משהי טובה, ואין ילדים. התחתן גם הבן החמישי, ואין ילדים. ישבנו ליל הסדר. כולם התקבצנו אצל אבא. עשינו ליל הסדר, ממש לקראת סוף ליל הסדר, אחד הילדים אמר לאבא: "אבא, תראה מה זה. אנחנו בשולחן של התן, חמישה נשואים ואין לך אחד שיפריע פה. אין מי שיפריע."

אומר האבא: לא היה מי ששבר אותי כמו המילים שהבן הזה אמר לי. הלכו לישון, גמרו את הסדר. אני לא הלכתי לישון. אני הייתי בחדר והתחלתי לעשות חשבון נפש. למה ה' הזמין את זה לידי? למה ה' עשה לי את זה? ואני חושב חושב, הגעתי לתלמוד תורה.

והוא נזכר שבכיתה ו' היה שם איזה ילד אחד קראו לו מוטי השותק. ילד קטן, קראו לו מוטי, מעולם לא ציפץ. לא בשיעורים, לא בהפסקות, כלום. מעולם לא דיבר. ויום אחד הוא בשיעור, הציב. מה? יכול להיות? מצביע? הוא לא מילה מדבר! לא יכול להיות! הוא הציב, הרב שאל איזה שאלה והוא הציב. כשהוא הציב, אז הוא ענה את התשובה, וזה הייתה תשובה שטותית. אז אני אמרתי: "במקום מוטי השותק, צריך לקרוא לו מוטי השוטה."

ואתה יודע כדרכם של ילדים, יצאו להפסקה וכולם רדפו אחרי: "מוטי השוטה! מוטי השוטה!" ורדפנו אחרי כל הפסקה. ככה עבר, עד שהתלמיד כבר לא יכל לסבול את הכל. עזב את התלמוד תורה, עזב.

הגיע לתלמוד תורה אחר, ויום אחד אני פוגש את אחד התלמידים שלומד שמה. אומר: "אתה יודע, הגיע איזה תלמיד שלמד בתלמוד תורה הגיע אלינו. איך קוראים לו?" אומר לו: "קוראים לו מוטי." "אה, מוטי? אנחנו אמרנו לו כל הזמן מוטי השוטה." וגם שם, בתלמוד תורה הזה, רדפו אחרי כל הילדים: "מוטי השוטה! מוטי!" וגם שם הוא עזב. כך הוא עזב כמה תלמודי תורה ונעלם.

אמרתי, פה תמון כל הבעיה. אבל איפה אני אמצא אותו? זה מינימום עבר 50 שנה, מאיפה אני אמצא כזה בן אדם? התקשרתי למנהל של התלמוד תורה, שאלתי אותו אם כל הקלסרים של התלמוד תורה קיימים. אומר לי: "הכל קיים בתוך המקלט למטה, תחפש." לקחתי את המפתחות, חול המועד, ירדתי למטה לחפש. איך אני אמצא? אמרתי, כשאני אראה את השם שלי שמה, אז אני אדע שזה הכיתה שלי. וככה אני עובר, שנה, קלסרים וקלסרים, ואבק ולכלוך, עד שבסוף מצאתי את השם שלי. ואז ראיתי גם כן את מוטי טרכמן, זה השם של הילד הזה.

לקחתי את הכתובת, את הטלפון. נסעתי, מתקשר, החליפו כתובת, עברו דירה, בכלל לא

נמצאים פה. הסתובבתי, התקשרתי לכמה אנשים, לא מצאו אותנו. לקחתי חוקר פרטי. חפש לי את הבן אדם הזה, תהפוך את העולם, אני צריך את הבן אדם הזה. הוא התקשר, הפך, איפה לא חיפש אותו, בחברה קדישא, חי, מת, בארץ, בחוץ לארץ, הבן אדם לא נמצא. לא נמצא בארץ, לא בחוץ לארץ, נעלם הבן אדם. לא יודע מה עושים.

העצה של רבי דוד אבוחצירא

נסע לרבי דוד אבוחצירא. אמר לו: "רבי דוד אבוחצירא, כך וכך הסיפור, הרב, מה אני אמור לעשות?" אמר לו רבי דוד: "היחידה שיכולה להבין אותך זה רק רחל אמנו, כי היא גם הרבה שנים לא היה לה ילדים, והיא יודעת מה זה הצער בילדים. סע לרחל אמנו, תקרא שם את כל התהלים, אולי זה יעזור."

אומר: הגעתי הביתה, אמרתי לילדים שלי: "אתם רוצים להצטרף איתי? אנחנו עושים משמר אצל רחל אמנו. קוראים את כל ספר התהלים כל הלילה, ובבוקר נתפלל בנץ וניסע. מישהו רוצה להצטרף איתי?" הצטרף איתי החתן ובן אחד ונסענו. לקח לי לקרוא את כל ספר התהלים ממצות עד הבוקר. קראתי אותו בדבקות, מילה במילה, בניגון, בכיות. גמרתי, סיימנו. התפללנו תפילת שחרית.

הפגישה המופלאה במונית

אוטובוס היה צריך להיות עוד איזה חצי שעה, אבל כבר הייתי עייף, מותש מהתהלים ומהכיות. אמרתי, אני אקח מונית. נגיע הביתה לשלום. לקחנו מונית, אנחנו נוסעים. בדרך הבן שלי אומר לי: "אבא, תראה מה עשינו. הפכת את העולם. מוטי הזה נעלם. לקחת חוקר פרטי, מוטי הזה נעלם. קראת פה, אתה פה ברחל אמנו, קראנו את כל התהלים, ומוטי טרכמן הזה נעלם."

אומר: פתאום אני רואה את הנהג מסתכל עליי. אני מסתכל עליו, ואני אומר לו: "אתה זה מוטי טרכמן?" הוא אומר לי: "כן." הוא אומר לי: "אתה זה יוסי?" אמרתי לו: "כן." אמרתי לבן ולחתן שירדו.

אמרתי לו: "תשמע, כך וכך הסיפור." אומר לי המוטי הזה: "לא מוחל לך לעולם. אני לא מוחל לך. גם אם אני ימחל לך, אמא שלי לא מוחלת לך. לא מוחלת בכלל. הייתי ילד מוצלח, הייתי ילד טוב. רדפת אחריי בכל מקום שהלכתי, עד שבסוף פרקתי עול, הלכתי לצבא. התקלקלתי לגמרי. כמה אמא בכתה עלי, לא עזר שום דבר."

הלכתי והייתי בצבא. היה שם איזה אחד קראו לו אילן ברנע. היה מפקד כזה גדול. כשהוא מת, מת במלחמה, החלטתי שאני קורא לעצמי אילן ברנע. אני קורא את השם שלי על שמו. ולכן היום אין לי את השם הזה. יש לי שם אחר לגמרי."

ניסיתי להגיד לו, התחלתי לבכות לו, לספר לו את כל הסיפור. אומר: "תשמע, אני יכול למחול לך. מה זה יעזור? אבל אמא לא מוחלת. אמא לא מוחלת."

לימוד מסכת ברכות לעילוי נשמת האמא

אמרתי לו: "אתה יודע מה? בוא נעשה משהו אחר. בוא נלמד כל יום שעה חברותא, נלמד מסכת ברכות. נלמד כל מסכת ברכות לעילוי נשמת אמא. אולי בזה אמא תמחל לנו." התחלנו ללמוד. כל יום הוא שמח מאוד. גם אני שמחתי, והתחלנו ללמוד. כל יום מסכת ברכות. נפגשנו והיינו לומדים כל יום מסכת ברכות.

הגענו, עושים סיום מסכת. אני שואל אותו: "תגידי לי, מתי זה ההזכרה של אמא שלך? מתי זה היארצייט?" "תשמע, אני לא יודע. אני אסתכל בטלפון, לפי התאריך הלועזי, אני לא כך יודע בדיוק מה זה התאריך העברי." הוא אומר, אני מסתכל, מתברר שהפטירה של אמא זה היום!

אומר לו: "תראה, אנחנו כבר לומדים למעלה משנה. אם בורא עולם גלגל שהסיום יהיה בדיוק בפטירה של אמא, סימן שזה אות משמיים שגם אמא מוחלת לנו." הוא אמר: "אתה צודק, אני מוחל, אמא מוחלת, ובזה נגמר."

שנה לאחר מכן היו בבית חמישה תינוקות. חמישה תינוקות היו בבית!

פעמים שכן אדם יכול ברגע אחד, להרוס את החיים שלו לגמרי. פעמים שגם ברגע אחד אתה יכול לעלות עד למעלה. במילה אחת טובה אתה הופך להיות חונן דל. חונן דל – אתה מלוח לה'.

הכרת הטוב – סיפור ארגון יד אברהם

העבודה שלנו עכשיו, כל אחד מאיתנו, תכניס השגחה פרטית בחיים שלך, של היום יום. אני כל שנה מזכיר את זה, גם עכשיו אני רוצה להזכיר את זה. לפני עשרות שנים היה ארגון "יד אברהם" שהיה נותן כסף לאברכים. יום אחד הוא פרסם ב"יתד נאמן", לא זוכר את המספרים המדויקים אבל אני אומר בערך: "חילקנו ל-15,000 אברכים קמחא דפסחא. לא קיבלנו מכתב תודה אחד משום אברך. אנחנו לא צריכים מכתב תודה, אבל אנחנו הולכים לתורמים. התורם שואל אותנו: מי אמר שהסכף הזה הולך לאברכים? אולי זה הולך אליך? אם היה לי מכתב תודה, היה לי יותר כסף לעזור לאברכים."

כל אחד מאיתנו מסתמא מקבל קמחא דפסחא. כל אחד מקבל איזה עזרה, מההורים, מהאחים, מהסבתות, מהאנשים, מהשכנים, לא משנה מה. אתה גם תתייחס, תאמר מילה טובה. אנשים מחכים למילה טובה. אתה לא יודע כמה מילה טובה תשפיע עליך, תשפיע על אחרים גם כן. כשאתה תיתן מילה טובה לאחרים, ישפיע גם הרבה על אחרים גם כן הלאה קדימה.

לכן כל אחד מאיתנו ידע, עכשיו העבודה שלנו להאיר פנים. פחות חמץ, פחות ניקיון. חז"ל אומרים, שאם זרקת חמץ בחוץ, מסתמא העורבים אכלו אותו. אז אני בטוח שאשתך מנקה יותר מעורבים. עם כל החומרים שהיא שמה, עם כל הלבנה, בטוח אתה יותר מהעורבים, 100% אתה יותר מעורבים. אז אם העורבים כבר ניקו, אשתך מנקה, עזוב, אין חמץ, אפילו ביטול לא צריך. תעשה ביטול, אבל עם הארת פנים, עם חיוך, ולא לשכוח לקנות מתנה. "ושמחת בחגך". והשם יעזורנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.